

Retningslinjer for voksenundervisning 2026

Hjørring Kommune

Indholdsfortegnelse

Formål	1
Folkeoplysende voksenundervisning	1
Tilskud til undervisning, generelt	2
Debatskabende aktiviteter, 10%-reglen	3
Lokaletilskud	5
Betingelser for optagelse i Undervisningsordningen	5
Frister	6
Regnskabs- og revisionskrav	7
Offentliggørelse af tilbud	9
Bortfald af tilskud	9
Tilbud om lønadministration	9
Deltagere fra andre kommuner	10

Formål

”Formålet med folkeoplysende voksenundervisning er at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab og med udgangspunkt i undervisningen af øge deltagerens almene og faglige indsigt og færdigheder. Sigtet er at styrke den enkeltes evne og lyst til at tage ansvar for eget liv og til at deltage aktivt og engageret i samfundslivet.” Folkeoplysningsloven kap. 4, §7.

Folkeoplysende voksenundervisning

Den folkeoplysende voksenundervisning omfatter undervisning, studiekredse, foredragsvirksomhed og debatskabende aktiviteter, hvortil der er knyttet deltagerbetaling.

Den enkelte aftenskole afsætter 10% af lønrammen til debatskabende aktiviteter, der kan afregnes på andre udgiftstyper end leder- og lærerløn. Det er ikke en betingelse, at der er knyttet deltagerbetaling til aktiviteter, der får tilskud fra denne del af lønrammen.

Hjørring Kommune yder ikke tilskud til undervisning, der etableres uden for kommunen.

Bestyrelsen for de enkelte aftenskoler har ansvaret for, at der udelukkende søges om tilskud til undervisning, der er omfattet af formålsbestemmelserne i folkeoplysningsloven.

Ved tvivlsspørgsmål skal en beskrivelse af undervisningen forelægges for Fritids- og Folkeoplysningsudvalget.

Der gives tilskud til følgende former:

- Alm. undervisning
- Handicapundervisning
- Instrumentalundervisning
- Studiekredse
- Foredragsvirksomhed

Af den samlede tilskudsramme skal afsættes 10 % til debatskabende aktiviteter.

Der gives ikke tilskud til undervisning indenfor idræt samt sports- og konkurrencepræget virksomhed samt fremstilling af alkoholiske drikke.

Undtaget er dog bevægelsesfag – for at aktivere særlige målgrupper f.eks. voksne med belastningslidelser og gigt samt afspænding – f.eks. yoga og pilates.

Tilskud til undervisning, generelt

Der ydes tilskud til aflønning af lærere, foredragsholdere og ledere.

For at få kommunalt tilskud, skal den folkeoplysende voksenundervisning annonceres offentligt og være åben for alle, jf. folkeoplysningslovens § 7, stk. 4.

Det beregnede tilskud udbetales halvårligt i januar og august. Aftenskolen kan frit anvende tilskudstilsagnet til alm. undervisning, foredrag, handicapundervisning og instrumentalundervisning.

Tilskudstilsagnet beregnes på baggrund af aftenskolens lønudgifter i regnskab for det senest afsluttede kalenderår.

Fritids- og Folkeoplysningsudvalget foretager en konkret vurdering ved nye aftenskoler, sammenlægning af aftenskoler eller andre særlige forhold.

Det maksimale kommunale løntilskud er:

Alm. undervisning, studiekredse og foredrag	1/3 af lønudgifterne
Handicapundervisning	8/9 af lønudgifterne
Instrumentalundervisning	5/7 af lønudgifterne

Aflønning af lærere skal ske iht. Undervisningsministeriets bekendtgørelse om løn- og ansættelsesforhold for ledere og lærere ved folkeoplysende voksenundervisning. Der gives kun tilskud til én lærerløntime pr. lektion til undervisning. Løntilskud til et foredrag kan højst beregnes med 6 * lærerlønsatsen til undervisning. Lønsatsen er pr. 1. april 2025 på 320,32 kr. pr. undervisningslektion. Dertil kommer feriepenge på 12,5%.

Der kan kun udbetales løn til en person (CPR-nummer). Løn udbetalt til et firma (CVR-nummer) er ikke tilskudsberettiget.

Ved handicapundervisning og instrumentalundervisning vil der maksimalt kunne undervises 8 personer på et hold.

Ved regnskabsafklæggelse skal det dokumenteres, at det kommunale tilskud maksimalt har udgjort ovennævnte andel af lønudgifterne. For meget udbetalt tilskud skal tilbagebetales.

Er det samlet set et mindre forbrug i forhold til regnskabsopgørelsen vil de overskydende midler blive tilbudt til de aftenskoler, der har haft flere aktiviteter end deres tilskudstilsagn. De tilbudte midler skal anvendes i det igangværende regnskabsår.

Midlerne fordeles i samme forhold som årets midler er fordelt. Der skal afsættes 10% til debatskabende aktivitet.

Debatskabende aktiviteter, 10%-reglen

Aftenskolen skal afsætte 10% af tilskudstilsagnet til debatskabende aktiviteter, jf. Folkeoplysningslovens §8.

Debatskabende aktiviteter skal foregå, så emnerne sættes ind i en bredere samfundsbetonet og helhedsorienteret ramme, og de skal rette sig mod brede målgrupper. Emnerne skal være væsentlige, debatskabende og af interesse for fællesskabet. Debatskabende aktiviteter skal tilbydes, så der i arrangementet foregår en debat, der inddrager deltagerne aktivt. Debatdelen skal indgå som en naturlig og væsentlig del af arrangementet.

Den enkelte aftenskole skal aflægge særskilt regnskab for de udgifter, den har haft i forbindelse med et sådant fællesarrangement, hvoraf skal fremgå aftenskolens udgifter og indtægter ved arrangementet. Det er ikke en betingelse, at der er knyttet deltagerbetaling til debatskabende aktiviteter. I det omfang, der er knyttet deltagerbetaling til aktiviteterne, skal størrelsen heraf fremgå af den offentlige annoncering aftenskolen laver om arrangementet. Annoncen skal med som bilag ved regnskabsaflæggelse. Dokumentation for afholdte udgifter, kan kommunen anmode om på forlangende.

De debatskabende aktiviteter kan afregnes på andre udgiftstyper end lærer- og lederløn, men puljen kan ikke anvendes til:

- Befordring af deltagere.
- Forplejning af og udgifter til overnatning for deltagere.
- Materiel, herunder handicapbetingede udgifter, af blivende værdi.
- Entréudgifter for deltagere.

Der er fra kommunens side ikke fastsat yderligere retningslinjer for anvendelse af puljen.

Ved regnskabsaflæggelse skal aftenskolen godtgøre, at 10% af tilskudstilsagnet er anvendt til debatskabende aktiviteter. Ikke anvendte beløb skal tilbagebetales.

Tilbagebetalingerne anvendes som ekstra tilskud til aftenskoler, der har afholdt udgifter til debatskabende aktiviteter udover 10% af tilskudstilsagnet. Tilbagebetalingspuljen fordeles forholdsvist i forhold til merforbruget til debatskabende aktiviteter.

Fleksible tilrettelæggelsesformer:

Aftenskolerne kan anvende 40% af deres kommunale løntilskud efter fradrag af 10% puljen på "fleksible tilrettelæggelsesformer". Der er tale om en frivillig mulighed og aftenskolerne kan således vælge fortsat udelukkende at tilbyde traditionel aftenskoleundervisning.

Fleksible tilrettelæggelsesformer adskiller sig fra den traditionelle aftenskoleundervisning og kan bl.a. være:

- Åbne studiecirkler
- Åbne studieværksteder
- Workshops
- "Spørg specialisten"
- IT-baseret fjernundervisning

Ovennævnte er eksempler, men det vil være op til aftenskolerne at afprøve alternative tilrettelæggelsesformer i forhold til den traditionelle aftenskoleundervisning.

Ved fjernundervisning skal mindst 30% af timerne gennemføres i fællesskab ved fysisk fremmøde.

Aftenskoleundervisning der er fleksibelt tilrettelagt, skal klart adskille sig fra den traditionelle aftenskoleundervisning. Undervisningen skal, ligesom den traditionelle aftenskoleundervisning, foregå på hold, hvor deltagerne er registreret. Det skal være muligt for alle at tilmelde sig holdene og der skal være deltagerbetaling.

Det er Fritids- og Folkeoplysningsudvalget der træffer den endelige afgørelse af, hvorvidt den gennemførte virksomhed er i overensstemmelse med lovens krav og de eventuelle kommunalt fastsatte regler.

Lokaletilskud

Der kan ydes tilskud til leje af private lokaler, hvis det ikke er muligt at anvise egnede offentlige lokaler. Fritids- og Folkeoplysningsudvalget vurderer de enkelte ansøgninger.

Der kan maksimalt ydes tilskud til leje af private lokaler efter reglerne i henhold til Folkeoplysningslovens §23 og §24, samt besluttet af Børne-, Fritids- og Undervisningsudvalget 4. november 2024.

- Til almindelige lokaler gives der et lokaletilskud på 75% af timelejen - dog max en fastsat timepris. Timeprisen reguleres hvert år af KL.
- For haltimer tages der udgangspunkt i de takster der er vedtaget af Byrådet for henholdsvis sportshal, svømmehal, træningssal og gymnastiksal. Se takstblad på kommunens hjemmeside
- Til varmtvandsbassin for handicapundervisning gives der et lokaletilskud på 75% af faktisk lejeudgift
- Til faglokaler og øvrige speciallokaler gives der tilskud efter KL's timesats til almindelige lokaler

Ifølge Kulturministerens bekendtgørelse nr. 1251 af 12. december 2011 reguleres satserne for lokaletilskud efter Folkeoplysningsloven med den procentsats, der anvendes ved regulering af statens generelle tilskud til kommunerne. Satsen for lokaleleje er i 2025 158,89 kr. pr. time.

Lokaletilskud kan udelukkende ydes til folkeoplysende undervisning samt debatskabende aktiviteter i tilknytning hertil. Der ydes ikke tilskud til øvrige aktiviteter – det vil sige f.eks. aktiviteter hvor der ikke udbetales løn til instruktør/ledere efter gældende satser for voksenundervisning.

Betingelser for optagelse i undervisningsordningen

En aftenskole kan søge Fritids- og Folkeoplysningsudvalget om optagelse i tilskudsordningen. Aftenskolen skal indsende vedtægter og oversigt over bestyrelsesmedlemmer.

Det er en betingelse for optagelse, at aftenskolen opfylder kravene i Folkeoplysningsloven vedr. folkeoplysende voksenundervisning.

En aftenskole skal:

1. Have formuleret et formål med foreningsdannelsen i aftenskolens vedtægter.
2. Tilbyde folkeoplysende undervisningsvirksomhed efter Folkeoplysningsloven, der som udgangspunkt er åben for alle.
3. Have en bestyrelse, der består af mindst 5 personer, der er valgt eller udpeget af medlemmerne eller medlemsorganisationerne, der står bag aftenskolen.
4. Give deltagerne i den folkeoplysende virksomhed mulighed for en plads i bestyrelsen.
5. Være hjemme hørende i Hjørring Kommune.
6. Have en virksomhed der er almennyttig og kontinuerlig.

Frister

Ansøgning om tilskud og indrapportering af regnskab sker via Fritidsportalen: fritidsportal-hjoerring.kmd.dk

Fristen for forskud er 15. oktober før det kalenderår tilskuddet vedrører. Fristen for regnskab er 15. marts året efter det kalenderår tilskuddet vedrørte.

Fritids- og Folkeoplysningsudvalget behandler de samlede opgørelser.

Regnskabs- og revisionskrav

Fra alle tilskudsmodtagere kræves:

- At revisor efterprøver om aftenskolen har opfyldt tilskudsbetingelserne.
- At revisor efterprøver om aftenskolens oplysninger til brug ved beregning af tilskud er korrekte.
- At revisor efterprøver om tilskudsregnskabet er rigtigt, og om de dispositioner der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.
- At revisoren skal have de oplysninger der har betydning for bedømmelse af regnskabet og de tilskudsudløsende faktorer.
- At revisoren underretter Byrådet om lovovertrædelser samt tilsidesættelse af forskrifter af væsentlig betydning i forbindelse med midlernes forvaltning, hvis ikke aftenskolen selv gør det.
- At det reviderede regnskab skal påtegnes og at det skal fremgå, at regnskabet er revideret i overensstemmelse med reglerne i Folkeoplysningsloven samt tilhørende bekendtgørelse. Forbehold skal fremgå af påtegningen.

Hjørring Kommune offentliggør de regnskaber, som aftenskolen aflægger.

Ved tilskud over kr. 800.000 kræves desuden:

- At revisor foretager uanmeldt kasse- og beholdningseftersyn mindst én gang årligt.
- At revisor fører en revisionsprotokol med beretning om, hvilket revisionsarbejde der er udført, samt om alle væsentligt forhold, der har givet anledning til bemærkninger.
- At genpart af revisionsprotokollatet indsendes af aftenskolen til Byrådet med det påtegnede tilskudsregnskab.

Beretning

Aftenskolen skal udarbejde en årlig beretning over aftenskolens virksomhed (fx formandsberetning).

Beretningen skal kun indsendes på forlangende. Det forventes, at Fritids- og Folkeoplysningsudvalget årligt beder 4-5 aftenskoler om en beretning.

Offentliggørelse af tilbud

Aftenskolens tilbud skal offentliggøres i en lokalavis, i en husstandsomdelt brochure eller i offentligt tilgængelige medier, så det sikres at tilbuddet når ud til borgerne.

Bortfald af tilskud

Konstateret misbrug af ordningen vil medføre bortfald af yderligere tilskudsbetaling og krav om tilbagebetaling af udbetalt tilskud.

Tilbud om lønadministration

For de aftenskoler, som ikke er tilknyttet en landsdækkende organisation, der modtager statstilskud, tilbyder Hjørring Kommune varetagelse af lønadministrationsopgaven.

Selv om vi varetager lønudbetalingen, er aftenskolen som arbejdsgiver ansvarlig for, at lønanvisningen er korrekt, herunder antal løntimer, lønsatser, sygedagpenge, 1. 2. og 3. ledighedsdag m.v.

De aftenskoler som har lønadministration hos Hjørring Kommune, får udbetalt 10 %-puljen. Den resterende del beholder Hjørring Kommune til løbende udbetaling af løn til leder og undervisere på baggrund af indsendte timeopgørelser.

Aftenskolen modtager halvårligt en oversigt over lønforbrug med en opgørelse på forbrug af bevilling samt en faktura på aftenskolens egen andel.

Deltagere fra andre kommuner

En deltager fra en anden kommune, som tilmelder sig undervisning m.v. i Hjørring Kommune, har som betingelse for deltagelse i undervisningen m.v. pligt til at oplyse navn, adresse og cpr-nummer til aftenskolen.

Ved deltagere fra andre kommuner har aftenskolen pligt til at indberette samtlige deltagere i undervisning og studiekreds til Hjørring Kommune.

Indberetninger vedrørende et kalenderår skal være indsendt senest 1. juni i det efterfølgende kalenderår.

Hjørring Kommune sender efterfølgende regning til hjemstedskommunerne på borgere fra andre kommuners deltagelse i undervisning i Hjørring Kommune.

En deltager anses normalt for hjemmehørende i den kommune, hvor deltageren er tilmeldt folkeregisteret ved kursusstart.

Hjørring Kommune
Børne- og Arbejdsmarkeds-
forvaltningen
Springvands-pladsen 5
9800 Hjørring
Telefon 72 33 33 33
hjoerring@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk